

ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

Factors of Transformational Leadership of Administrators Affecting Sufficiency
Economy Philosophy of Basic Education Under Nakhonsawan Primary
Educational Service Area Office 2

เสกสรร ภูมิสัตย์^{*1} อำนาจ จันทระขำ¹ กฤษณะ ดาราเรือง²

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

²คณะบริหารและการจัดการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

Seksan Pumisat ^{*1} Amnat Chantharakham¹ and Kritsana Dararuang¹

¹Faculty of Humanities and Social Sciences Chaopraya University

²Faculty of Administration and Management Chaopraya University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 มีความครอบคลุมระดับของตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ในระดับมาก

2. ตัวแปรการสร้างบารมีการสร้างแรงบันดาลใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมและรายด้านการสร้างภูมิคุ้มกันอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ส่วนตัวแปรการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การกระตุ้นเชาว์ปัญญา และการ

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)

Email : seksanbonus@hotmail.co.th

Factors of Transformational Leadership of Administrators Affecting Sufficiency Economy

Philosophy of Basic Education Under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 2

มีวิสัยทัศน์มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวม และรายด้านการสร้างภูมิคุ้มกันอยู่ ในระดับสูงอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการพยากรณ์ร้อยละ 61.90 โดยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.072 + .173 (X_1) + .161 (X_5) + .142 (X_4) + .128 (X_2) + .119 (X_3)$$

$$\hat{Z} = 214 (Z_1) + 216 (Z_5) + .184 (Z_4) + .145 (Z_2) + .137 (Z_3)$$

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The purpose this research is to study 1) The leadership of the administrators affecting sufficiency economy philosophy of basic education under Nakhonsawan primary educational service area office 2 2) To study the relationship between transformational leadership and school administration according to the philosophy of sufficiency economy 3) To create predictive equations caused by change leadership, forecasting school administration according to the philosophy of sufficiency economy The sample consisted of teachers under Nakhonsawan primary educational service area office 2 317 teachers instrument used in the research is a 5-star scale questionnaire data analysis software packages. The statistics used in the analysis were mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD) coefficient correlation Pearson. And the multiple regression coefficients

The research found that

1. The transforming leader of basic education institution administrators and the level of school administration according to the philosophy of sufficiency economy under the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 covered the level of forecasting variable and criteria variable at a high level.

2. The motivational charisma was positively correlated with the school administration according to the philosophy of the sufficiency economy as a whole and the immunization profile was at a statistically significant moderate level. 01 The factors of consideration of individuality, stimulation of intelligence and vision were positively correlated with school administration based on the philosophy of the sufficiency economy as a whole and immunization cases at a high level. At a statistically significant level at level 01

3. Transformational leadership of school administrators affecting school administration according to the philosophy of sufficiency economy of basic education institutions Under the Office of Nakhon Sawan Primary Educational Service Area 2, with statistical significance at .05 level and with predictive ability of 61.90 percent in the form of raw scores and standard scores as follows

$$\hat{Y} = 1.072 + .173 (X_1) + .161 (X_5) + .142 (X_4) + .128 (X_2) + .119 (X_3)$$

$$\hat{Z} = 214 (Z_1) + 216 (Z_5) + .184 (Z_4) + .145 (Z_2) + .137 (Z_3)$$

Keyword: Leadership, Sufficiency economy philosophy

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งเป็นแผน หลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และ ระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวาง และต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และ ทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ”

หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจาก 2 แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9-11 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ทุนมนุษย์ของประเทศไทยยังมีปัญหาใน ด้านคุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และ ทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ในขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับ 12 วัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิกฤตค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การพัฒนาใน ระยะต่อไปจึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนานคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติ และพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถ เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะที่ดีขึ้น คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น Ministry of Education (2003)

ดังนั้น การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคนอย่างรอบด้าน เป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิต ซึ่งการพัฒนาศักยภาพของคนจะต้องได้รับการพัฒนา ก่อนการพัฒนาประเทศในด้านอื่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและพัฒนาสังคมไทย โดยให้ความสำคัญในลำดับสูงกับการพัฒนา ศักยภาพของคน เนื่องจาก "คน" เป็นเป้าหมายสูงสุดที่จะ

ได้รับประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันก็ยังเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ต้องการเป็นการพัฒนาโดยเน้น "คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา" ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) การศึกษาจึงเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเป็นสิ่งสำคัญที่สังคมใช้เป็นเครื่องมือ เพื่อพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 จำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา โดยมุ่งหวังว่าการศึกษานำไปสู่ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม เน้นการกระจายอำนาจสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อเร่งรัดพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข โดยผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะนำพาบุคลากรในสถานศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษานับได้ว่ามีบทบาทสำคัญมากที่สุด เนื่องจากเป็นผู้จัดการ ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องรู้จักใช้ภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสม ภาวะผู้นำเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารนั้น ๆ มีคุณสมบัติมีความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งเพียงใด ผู้บริหารจะต้องแสดงภาวะผู้นำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความศรัทธาและเลื่อมใสในตัวผู้บริหาร สิ่งหนึ่งที่ชี้ชัดถึงความแตกต่างระหว่างผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำกับผู้บริหารที่ขาดภาวะผู้นำ คือ การใช้อำนาจผู้บริหารที่ขาดภาวะผู้นำจะบริหารโดยอาศัยอำนาจตามขอบเขตหน้าที่ที่ระบุไว้ ตามกฎหมายหรือข้อจำกัดเท่านั้น ส่วนผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะพยายามไม่ใช้อำนาจที่มี อยู่แต่จะสร้างศรัทธาบารมี โน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ งานให้บรรลุตามเป้าหมายโดยเต็มใจและสุดความสามารถ ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบังคับบัญชาข้าราชการครู และบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องปฏิบัติงานและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหลายระดับ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ งานได้ดี แต่ถ้าผู้บริหารมีการบริหารงานตามตำแหน่งหน้าที่เพียงอย่างเดียว โดยขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานในตำแหน่งขาดภาวะผู้นำอาจส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ไว้วางใจ จึงทำให้ในยุคนี้วงการวิชาการต่างมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรหรือปัจจัยต่อความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลองค์กร ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ได้รับการยอมรับมาก คือ “ภาวะผู้นำ” กล่าวได้ว่าองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะหน่วยงานที่ทำหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขและให้บริการประชาชนต่างตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของ “ผู้นำ” ต้องอาศัยการบริหารงานของผู้นำที่มีความรู้ความสามารถใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้เพื่อให้การบริหารงานในองค์กรให้ดำเนินไปได้ อย่างราบรื่น ไม่เพียงเท่านั้นการบริหารงานภายในของแต่ละองค์การบุคลากรต้องมีการปรับตัวในการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างรวดเร็วตามไปด้วย Charoenrit, A. (2005). ทั้งนี้เพื่อให้องค์การหรือหน่วยงานมีศักยภาพเต็มที่สามารถอยู่รอดและแข่งขันกับหน่วยงานอื่นได้สำหรับแนวทางการศึกษา “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง” นับว่าเป็นทฤษฎีใหม่ที่มีการพัฒนาต่อยอดมาจากแนวคิดภาวะผู้นำของนักวิชาการดั้งเดิมหลายท่าน จนเกิดเป็นแนวคิด “ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง” (Transformational Leadership) ซึ่งบาส และอวลิโอ (Bass, M.J. & Avolio, B.J., 1994 : 2-6) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นกระบวนการที่ผู้นำมี

อิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไประดับสูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์การจูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์การหรือสังคมซึ่งกระบวนการที่ผู้นำอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามนี้จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือที่เรียกย่อว่า “4I” (Four I’s) คือ การใช้อิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือการสร้างบารมี การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นใช้ปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ตามพระราชบัญญัติทางการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหาร งานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรงแต่ทั้งนี้สิ่งที่จะทำให้การรูปการศึกษาประสบความสำเร็จได้แก่ผู้บริหารในฐานะผู้นำ ต้องนำการเปลี่ยนแปลง ในสถานศึกษาโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไปสู่ความคิดสร้างสรรค์แบบใหม่ ความคิดที่ออกนอกกรอบหรือกฎเกณฑ์เดิมเพื่อประยุกต์ ให้เกิดความก้าวหน้าในมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 10 กำหนดไว้ว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้คือผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์การทำงานที่ชัดเจน คิดกลยุทธ์เชิงรุก (proactive) เป็นผู้นำการเปลี่ยน (change leader) ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถกำหนดทิศทางการเปลี่ยนได้อย่างชัดเจน มีความมุ่งมั่นต่อการสร้างภาพใหม่ขององค์กร รวมทั้งเป็นผู้ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง (change sponsor) ซึ่งจะช่วยให้เกิดการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การสนับสนุนที่เหมาะสม เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อสารให้บุคลากรในองค์กรเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง Ministry of Education (2003)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 รับผิดชอบจัดการศึกษาในเขตบริการ 5 อำเภอ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในอำเภอบรรพตพิสัย อำเภอลาดยาว อำเภอแม่วงก์ อำเภอแม่เปิน และอำเภอชุมตาบง ซึ่งสถานศึกษาดังกระจายอยู่ตามอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านต่างๆ ตามสภาพภูมิศาสตร์ สถานศึกษาบางแห่งตั้งอยู่ติดถนนลาดยาง การคมนาคมไปมา สะดวกสบาย สถานศึกษาบางแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้เนื่องจากสถานศึกษากระจายตามหมู่บ้านต่างๆ ซึ่งมีทั้งหมู่บ้านขนาดเล็ก หมู่บ้านชุมชนขนาดใหญ่ จึงมีสถานศึกษาขนาดต่างๆ กันมากมาย คุณภาพการศึกษา ก็แตกต่างกันไป ตามสภาพที่ขาดแคลนครู ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และนักเรียนขาดความพร้อม ดังนั้นยุทธศาสตร์ในการเร่งรัดประสิทธิภาพและ คุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ใช้การประเมินสมรรถนะและผลงานตามสภาพจริงเพื่อการพัฒนาศักยภาพ ใช้การแข่งขันนักเรียนในการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนในสถานศึกษาสร้างกระบวนการเฝ้าระวังและติดตามวินัยข้าราชการเพื่อพัฒนาคุณธรรม

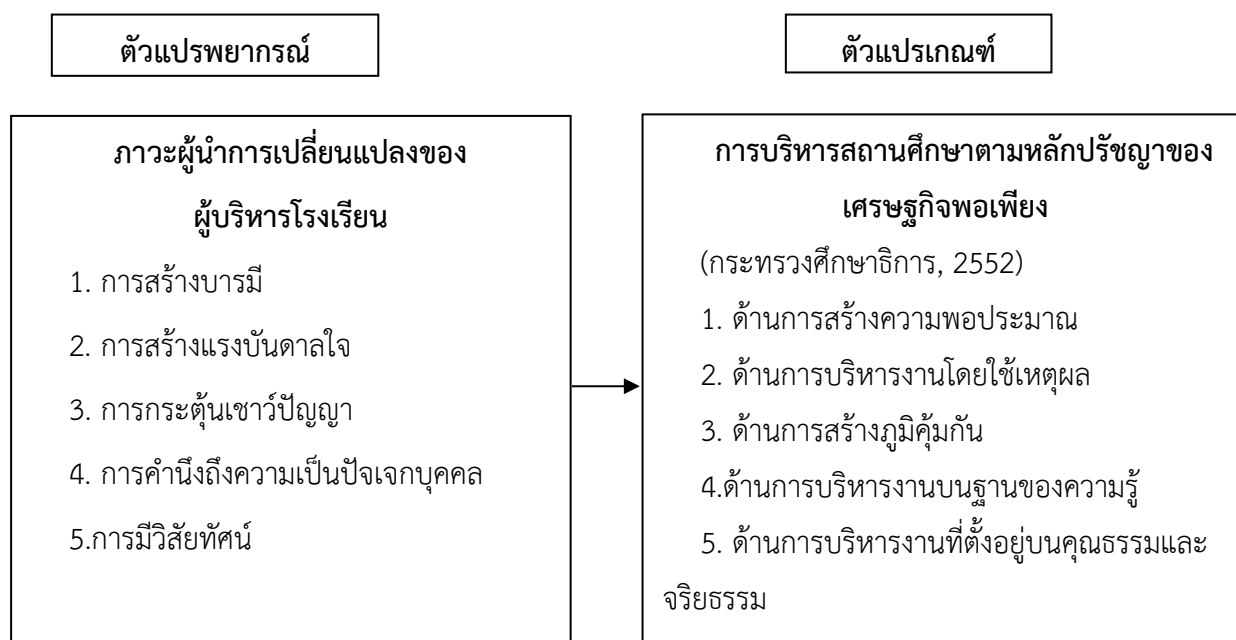
จริยธรรมของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในการดำเนินการของเขตพื้นที่การศึกษา Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 (2016)

จากเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาถึงความสำคัญของภาวะผู้นำ เพื่อให้สามารถพิจารณาถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำ เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานให้ได้มากกว่าที่คาดหวังไว้จำนวน 5 ด้าน คือ การสร้างบารมี การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นเชาว์ปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการมีวิสัยทัศน์ตามการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 1,385 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R.V. & Morgan, E.W., 1970 : 608) ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นและกำหนดสัดส่วน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 36 คน ครู จำนวน 310 คน รวมทั้งสิ้น 346 คน

เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ใน 5 ปัจจัย คือ 1) การสร้างบารมี จำนวน 11 ข้อ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ จำนวน 9 ข้อ 3) การกระตุ้นเชาว์ปัญญา จำนวน 8 ข้อ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล จำนวน 8 ข้อ และ 5) การมีวิสัยทัศน์ จำนวน 9 ข้อ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนเพื่อตรวจสอบปรากฏว่ามีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของปัจจัย โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าอยู่ในช่วง 1.00 ทั้ง 5 ปัจจัย และ วิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีของ Cronbach's Alpha โดยการทำการทดลองใช้กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.84 แยกตามลำดับได้ดังนี้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ 0.90 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 0.85 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 0.83 ด้านการสร้างบารมี 0.82 และด้านกระตุ้นเชาว์ปัญญา 0.80

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ประกอบไปด้วย 1) ด้านการสร้างความปลอดภัย จำนวน 8 ข้อ 2) ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล จำนวน 8 ข้อ 3) ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน จำนวน 8 ข้อ 4) ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ จำนวน 8 ข้อ และ 5) ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 8 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยมีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของปัจจัย โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าอยู่ในช่วง 1.00 ทั้ง 5 ปัจจัย และ วิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีของ Cronbach's Alpha โดยการทำการทดลองใช้กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.86 แยกตามลำดับได้ดังนี้ ด้านการสร้างความปลอดภัย 0.94 ด้านการบริหารงานบนฐานความรู้ 0.87 ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรม 0.85 ด้านการบริหารงานโดยใช้หลักเหตุผล 0.84 และด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน 0.83

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย ขอหนังสือราชการโดยขอความร่วมมือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย ซึ่งผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และ นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดจำนวน 346 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้ง แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดจำนวน 346 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้ง แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย(X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) 2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson's product moment correlation coefficient) 3. การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอำนาจพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 สรุปผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการสร้างบารมี ด้านการกระตุ้นเชาว์ปัญญาและด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้านและรายข้อปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการสร้างบารมี ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการสร้างบารมีโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเกิดความพยายามอยู่เสมอ และผู้บริหารมีความหนักแน่นและสามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารมีการแสดงให้เห็นถึงพลังและการแสดงออกที่เข้มแข็ง

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต และผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนสิ่งจำเป็น

ให้แก่ครูและบุคลากร ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารยอมรับและให้ความสำคัญแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียม

1.3 ด้านการกระตุ้นเชาว์ปัญญา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการกระตุ้นเชาว์ปัญญา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษา ค้นคว้า วิจัยทางการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาความรู้ตามสังคมในโลกยุคโลกาภิวัตน์ และผู้บริหารประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีภายในกลุ่มเครือข่าย เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารมีกระบวนการทำงาน แนวคิดที่ถ่ายทอดให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาไปปรับใช้

1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารเข้าใจความแตกต่างของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีอำนาจในการตัดสินใจร่วมกับผู้บริหาร และผู้บริหารปฏิบัติตนต่อครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา

1.5 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการมีวิสัยทัศน์โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์การทำงานที่เป็นเลิศนำไปสู่เป้าหมายที่แตกต่าง

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล ด้านการบริหารงานบนฐานความรู้ และด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรม อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการสร้างความปลอดภัยเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้านและรายข้อปรากฏผล ดังนี้

2.1 ด้านการสร้างความปลอดภัย การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการสร้างความปลอดภัย โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนในสถานศึกษามีความปลอดภัยและสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปปรับใช้ในชีวิตและสังคมได้ต่อไป สถานศึกษามีการวิเคราะห์บริบทและความต้องการของสถานศึกษาในการวางแผนการสร้างความปลอดภัยให้แก่ครู บุคลากร และนักเรียน และสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับปราชญ์ชุมชนในการ

สร้างความพอประมาณในสถานศึกษา ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนในการสร้างความพอเพียงในสถานศึกษา

2.2 ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีแผนงานในการสร้างภูมิคุ้มกันเหตุผลให้นักเรียน สถานศึกษามีการสร้างความตระหนักในการใช้เหตุผลให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอและผู้บริหารมีกระบวนการบริหารงานและดำเนินงานโดยใช้หลักเหตุผล ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูมีการสอดแทรกการใช้หลักเหตุผลให้กับนักเรียน

2.3 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการบูรณาการความร่วมมือกับชุมชนภาคีเครือข่ายในการสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียน สถานศึกษาสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนโดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษามีการนำผลการทดสอบนักเรียนไปใช้ในการวางแผน เพื่อปรับปรุงพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษามีแผนงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนอย่างหลากหลาย

2.4 ด้านการบริหารงานบนฐานความรู้ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการบริหารงานบนฐานความรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาให้นักเรียน เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษามีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนในสถานศึกษาและสถานศึกษาปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนตามการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษามีการปรับปรุง พัฒนานวัตกรรมใหม่ๆขึ้นใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียน

2.5 ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ครูและนักเรียนและมีการบูรณาการร่วมกับท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้บริหารและคณะครูสามารถวางแผนแก้ไขปัญหาของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้หลักคุณธรรม และผู้บริหารและคณะครูสามารถแก้ปัญหาเร่งด่วนหรือ เหตุการณ์ฉุกเฉินในโรงเรียนได้โดยยึดหลักคุณธรรม ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินงานด้านคุณธรรมและจริยธรรมของสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการบริหารของสถานศึกษาต่อไป

3. ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา คือ X_1 ด้านการสร้างบารมี X_2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ X_3 ด้านการกระตุ้นเชาว์ปัญญา X_4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ X_5 ด้านการมีวิสัยทัศน์ สามารถส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์สัมพันธ์กันเชิงบวก อยู่ในระดับสูง ($r = .783$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปรากฏดังตาราง

	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y_{tot}
X_1	1.00					
X_2	.687**	1.00				
X_3	.676**	.685**	1.00			
X_4	.685**	.631**	.723**	1.00		
X_5	.621**	.661**	.696**	.727**	1.00	
Y_{tot}	.788**	.652**	.661**	.675**	.687**	1.00

** $p < .01$

4. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอำนาจพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีความสามารถเชิงพยากรณ์ที่ดีที่สุดจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างบารมี ด้านการมีวิสัยทัศน์, ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล, ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ, และด้านการกระตุ้นเชาว์ปัญญา ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของทั้ง 5 ด้านเท่ากับ .787 สามารถร่วมกันพยากรณ์ ประสิทธิภาพของโรงเรียนได้ร้อยละ 61.90 โดยนำเสนอการพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอำนาจพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.072 + .173 (X_1) + .161 (X_5) + .142 (X_4) + .128 (X_2) + .119 (X_3)$$

$$\hat{Z} = 214 (Z_1) + 216 (Z_5) + .184 (Z_4) + .145 (Z_2) + .137 (Z_3)$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการสร้างบารมี ด้านการกระตุ้นเชิงปัญหาและด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ จึงทำให้ผลการวิเคราะห์ออกมาเป็นเช่นนี้ สอดคล้องกับ Rahothan, C. (2010) ได้ศึกษาวิจัยในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและประสิทธิผลในการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการสร้างบารมี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการสร้างบารมี โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเกิดความพยายามอยู่เสมอและผู้บริหารมีความหนักแน่นและสามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารมีการแสดงให้เห็นถึงพลังและการแสดงออกที่เข้มแข็ง และตัวบ่งชี้ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต และผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนสิ่งจำเป็นให้แก่ครูและบุคลากร ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารยอมรับและให้ความสำคัญแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียม สอดคล้องกับ Saesim, P. (2011) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

1.3 ด้านการกระตุ้นเชิงปัญหาผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้าน

การกระตุ้นชาวปัญญาโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษา ค้นคว้า วิจัยทางการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาความรู้ตามสังคมในโลกยุคโลกาภิวัตน์ และผู้บริหารประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีภายในกลุ่มเครือข่าย เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารมีกระบวนการทำงาน แนวคิดที่ถ่ายทอดให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาไปปรับใช้ คล้ายคลึงกับ Chusen, P. (2014) ได้ทำการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารเข้าใจความแตกต่างของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีอำนาจในการตัดสินใจร่วมกับผู้บริหาร และผู้บริหารปฏิบัติตนต่อครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา สอดคล้องกับ Malihwan, P. & Phumkhok, P. (2015) โดยผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล รองลงมา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

1.5 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการมีวิสัยทัศน์โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์การทำงานที่เป็นเลิศนำไปสู่เป้าหมายที่แตกต่าง สอดคล้องกับ Laoakka, A. (2014) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด จากมากลงมา คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ในการนำ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการสื่อสาร ด้านการสร้าง

แรงบันดาลใจ ด้านการแก้ไข ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการกระตุ้นทางปัญญาและด้านการคำนึงถึง ความเป็นปัจเจกบุคคล

2. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล ด้านการบริหารงานบนฐานความรู้ และด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรม อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการสร้างความปลอดภัย

2.1 ด้านการสร้างความปลอดภัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการสร้างความปลอดภัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนในสถานศึกษามีความปลอดภัยและสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปปรับใช้ในชีวิตและสังคมได้ต่อไป สถานศึกษามีการวิเคราะห์บริบทและความต้องการของสถานศึกษาในการวางแผนทางการสร้างความปลอดภัยให้แก่ครู บุคลากร และนักเรียน และสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับปราชญ์ชุมชนในการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนในการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา สอดคล้องกับ JaiyaKheiw, A. (2012) ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสันกอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่ามีแนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียน คือ (1) การบริหารจัดการสถานศึกษา ได้กำหนดนโยบายโดยจัดทำแผนปฏิบัติงาน (2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจัดให้มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุกระดับชั้น (3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดให้มีการแนะแนวและระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน จัดให้มีกิจกรรมนักเรียนทั้งกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ชมรม ชุมชม ส่งเสริมในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ (4) ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเอง ปฏิบัติภารกิจหน้าที่ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (5) จัดทำโครงการในโรงเรียนที่สะท้อนถึงการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา จำนวน 12 โครงการ

2.2 ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีแผนงานในการสร้างภูมิคุ้มกันด้านเหตุผลให้แก่ นักเรียน สถานศึกษามีการสร้างความปลอดภัยในการใช้เหตุผลให้แก่ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอและผู้บริหารมีกระบวนการบริหารงานและดำเนินงานโดยใช้หลักเหตุผล ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูมีการสอดแทรกการใช้หลักเหตุผลให้กับนักเรียน สอดคล้องกับ Banthaow, P. (2015) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 (เลย-

หนองบัวลำภู) พบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหาร งานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณ 2. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารวิชาการ 3. รูปแบบของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย การบริหารงาน 4 กลุ่มในสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารกลุ่มงานทั่วไป กลุ่มงานบุคคล กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และการบริหารกลุ่มงานวิชาการ โดยสอดคล้องกับความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี และมีเงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

2.3 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการบูรณาการความร่วมมือกับชุมชนภาคีเครือข่ายในการสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียนสถานศึกษา สร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนโดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษามีการนำผลการทดสอบนักเรียนไปใช้ในการวางแผน เพื่อปรับปรุงพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษามีแผนงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนอย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ Suksawang, P. (2014) ได้ศึกษาการบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากด้านที่มีระดับคุณภาพการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรรองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ส่วนด้านที่มีระดับคุณภาพการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ด้านการบริหารงานบนฐานความรู้ พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการบริหารงานบนฐานความรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาให้นักเรียน เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษามีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนในสถานศึกษาและสถานศึกษาปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานะมี

การปรับปรุง พัฒนานวัตกรรมใหม่ๆขึ้นใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Jittichanon, M. (2013 : 3-4) ได้กล่าวว่า การจัดการเกิดคู่มากับการดำรงชีวิตของมนุษย์มาเป็นเวลาช้านาน การจัดการมีความสำคัญต่อมนุษย์ต่อองค์การและประเทศในหลายด้านดังนี้ 1) การจัดการถูกพัฒนาคู่กับการดำเนินชีวิตของมนุษย์และช่วยให้มนุษย์ดำรงอยู่อย่างผาสุก 2) จำนวนประชากรของแต่ละประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลทำให้องค์การต่างๆต้องให้ความสำคัญและขยายงานด้านการจัดการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น 3) การจัดการเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว 4) การจัดการเป็นกรรมวิธีที่สำคัญ ที่จะนำสังคมและโลกไปสู่ความเจริญก้าวหน้าแบบไร้พรมแดน ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) การจัดการมีลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในสังกัด ฉะนั้นความสำเร็จของการจัดการขึ้นกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม เทคโนโลยี วัฒนธรรมและการเมือง 6) ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าจะอยู่ในครอบครัวหรือสำนักงาน ย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการอยู่เสมอ ดังนั้นการจัดการเป็นเรื่องที่น่าสนใจมีอิทธิพลและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างฉลาด

2.5 ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรม พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรม โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ครูและนักเรียนและมีการบูรณาการร่วมกับท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้บริหารและคณะครูสามารถวางแผนแก้ไขปัญหาของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้หลักคุณธรรม และผู้บริหารและคณะครูสามารถแก้ปัญหาเร่งด่วน หรือ เหตุการณ์ฉุกเฉินในโรงเรียนได้โดยยึดหลักคุณธรรม ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินงานด้านคุณธรรมและจริยธรรมของสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการบริหารของสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ Poaon, A. (2013) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ได้ศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความเฉลียวฉลาด ด้านความ กระตือรือร้น ด้านความรอบรู้ในงาน ด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรม ด้านความมีพลัง ด้านความ เป็นผู้นำและด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และ 2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r = .783$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการสร้างบารมี ด้านการแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นชาวปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอำนาจพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีความสามารถเชิงพยากรณ์ที่ดีที่สุดจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบารมี (X_1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_5) , ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) , ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) , และด้านการกระตุ้นชาวปัญญา (X_3) ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของทั้ง 5 ด้านเท่ากับ .787 สามารถร่วมกันพยากรณ์ ประสิทธิภาพของโรงเรียนได้ร้อยละ 61.90 โดยนำเสนอการพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอำนาจพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังกล่าวข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปกำหนดเป็นแนวปฏิบัติหรือเป็นกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษาควบคู่ไปกับการบริหารงาน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าความมีเหตุผลสามารถที่จะส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการสร้างบารมีในการบริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือว่าทั้ง 2 ประการ เป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บริหารที่ควรนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารงาน

2. การบริหารสถานศึกษาสามารถนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทักษะการสร้างบารมีของผู้บริหารมาบูรณาการในการบริหารงานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานภายในองค์กรร่วมกับหลักการบริหารตามแต่บริบทของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยทำการศึกษาจากครูผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน
2. ควรศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเชิงคุณภาพ

Reference

- Banthaow, P. (2015). *Educational administration model based on economic philosophy. Sufficiency in educational institutions under the Secondary Educational Service Area Office 19 (Loei - Nong Bua Lam Phu)*. (Master of Education Thesis). Maha Sarakham University. (in thai)
- Bass, M.J., and Avolio B.J. (1994): *Transformational Leadership Development*. Pola Alto, California: Consulting Psychologists.
- Charoenrit, A. (2005). *Transformational leadership of education administrators. Of educational institutes Bangkok*: (Master of Education Thesis). Sukhothai Thammathirat Open University. Faculty of Social Development National Institute of evelopment Administration. (in thai)
- Chusen, P. (2014). *Academic Leadership of Educational Institution Administrators. Under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 4*. (Master of Education Thesis). Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (in thai)
- Jaiyakheiw, A. (2012). *Applied of sufficiency economy in school under Chiang Rai Primary Education Aera Office 3: Case study at Ban San Kong School. Mae Chan District Chiang Rai Province*. (Master of Education Thesis). Mae Fah Lung Univerity. Thesis Major of Educational Management. (in thai)
- Krejcie, R.V. and Morgan,E.W. (1970). *A formative study on the budget process at the Urban University of Madicine and Science (California)*. Dissertation Abstract International, 607-610.

- Laoakka, A. (2014). *Change of Executives affecting the effectiveness of the administration of educational institutions under Office of the Secondary Education Service Area 27. Education*. (Master of Education Thesis). Mahasarakham University. (in thai)
- Malihwan, P. and Phumkhok, P. (2015). *A study of the relationship between transformational leadership and the effectiveness of academic administration of school administrators. Under the Office of the Vocational Education Commission Nakhon Ratchasima Province*. (Master of Education Thesis). Mahasarakham University. (in thai)
- Ministry of Education. (2003). *Teacher and Educational Personnel council Act, B.E. 2003*. Bangkok: Kurusapaladprao. (in thai)
- Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2. (2016). *Annual performance report*. Nakhon Sawan: Author. (in Thai)
- Poan, A. (2013) *Leadership of School Administrators Perceived by Administrators and Teachers Under. Singburi.Primary Educational Service Area Office*. (Master of Education Thesis). Bangkokthonburi University (in thai)
- Rahothan, C. (2010). *A study of the relationship between transformational leadership of administrators and administrative effectiveness of basic educational institutions under the Chonburi Educational Service Area Office 2. Educational Administration Program Chachoengsao, Rajabhat Rajanagarindra University Education Chonburi District 2*, (Master of Education Thesis). Chachoengsao Rajabhat University Ratchanakarin. Educational Administration Program (in thai)
- Ross, J.A. and Gray, P. (2006). *Transformational leadership and teacher commitment to organizational values. The mediating effects of collective teacher efficacy. School Effectiveness and School Improvement*, 17(2), 178-199.
- Saesim, P. (2011). *Leadership changes of Executive affect to performanee of school. Under high school educational service area office 1*. (Master of Education Thesis). Siam Institute of Technology, Major of Technology and Innovation for Educational Administration. (in Thai)
- Suksawang, P. (2014). *Learning management according to the philosophy of sufficiency economy in Educational institutions under the Secondary Education Service Area Office 25*. (Educational Thesis Master of Arts) Northeastern University. (in Thai)

ผู้เขียน

นายเสกสรร ภูมิสัตย์

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

13/1 หมู่ 6 ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60240

E-mail : seksanbonus@hotmail.co.th

ดร.อำนาจ จันทระขำ

อาจารย์ที่ปรึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

13/1 หมู่ 6 ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60240

E-mail : Chantarakum_01@hotmail.com

ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง

อาจารย์ที่ปรึกษา คณะบริหารและการจัดการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

13/1 หมู่ 6 ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60240

E-mail : Kritsana_cpu@hotmail.com